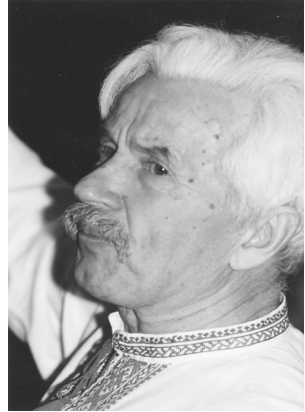

ЛЕОПОЛЬДОВІ ЯЩЕНКУ – 80

Цього року виповнилося 80 літ від дня народження лицаря українського духу й народної пісні, засновника та незмінного керівника унікального етнографічного хору “Гомін”, не раз жорстоко переслідуваного за комуністичного режиму, кандидата мистецтвознавства Леопольда Івановича Ященка – одного зі славної когорти визначних діячів української культури, в якому акумулявалося суцвіття талантів – диригента, композитора, музиканта, поета-лірика, співака й сопілкаря, науковця-фольклориста. Здобувши вищу музичну освіту в Київській консерваторії як музикознавець-фольклорист у 1954 р. і закінчивши аспірантуру при Інституті мистецтвознавства, фольклору та етнографії АН УРСР, Л. Ященко поринув у стихію народної пісні. За час праці в Академії наук (з 1957 по 1968 р.) він захистив дисертацію “Українське народне багатоголосся” (1961) та опублікував низку книжок. Але в 1968 р. його звільнили з роботи за те, що 7 квітня 1968 р. підписав колективного листа до радянського уряду з приводу закритих судів у СРСР над інакодумцями.

У 1969 р. гуртує навколо себе інтелігенцію, що леліяла в серці ідею відродження нашої національної культури. Так виник хор “Гомін”. А одягнув перших гомінчан у народні строї Іван Маркович Гончар зі свого унікального музею. І пішли вони співати веснянки на схили Дніпра, до українських митців, а на Трухановому острові влаштували свято Купала. Та в 1971 р. хор “Гомін” був ліквідований як “націоналістичний”, його учасників почали переслідувати, а самого Л.Ященка виключили зі Спілки композиторів України (поновили аж у 1989 р.).

Хор відродився влітку 1984 р., виступивши в Гідропарку на свято Купала. У репертуарі “Гомону” кількасот пісень: календарно-обрядові (колядки й щедрівки, веснянки, купальські, петрівчані, обжинкові), козацькі, рекрутські, стрілецькі, повстанські (більшість із них – у майстерних обробках Л.Ященка), на слова Т.Шевченка та інших українських поетів (озвучені різними композиторами), а також пісні на слова й музику самого керівника. Намагаючись відродити пісню в побуті, Ященко запровадив ще й недільні співи для бажаючих. Хор “Гомін” – ціла епоха у громадсько-культурному житті Києва й усієї України другої половини ХХ – ХХІ ст. Саме цей хор першим у Києві після довгих років заборон заспівав “Ще не вмерла Україна”, “Ой у лузі червона калина” та ін. Хор “Гомін” вніс вагому частку у справу відродження української державності, йому присвоєно звання народного, а його керівник Л.Ященко став лауреатом премії ім. Павла Чубинського (1992) та Національної премії України ім. Тараса Шевченка (1993).

Леопольд Ященко – автор або упорядник книжок “П.Д.Демуцький” (1957), “Українське народне багатоголосся” (монографія та колективний збірник – 1962), “Григорій Гурійович Верьовка” (1963), “Колядки та щедрівки” (2005), “Красна весна, тихе літо” (2007) (співупорядник К.А.Міщенко) та ін.

Михайло Гуць

